

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet

Riksantikvarieämbetet, Antikvarisk-topografiska arkivet

Rothlind, Jane, *Svabensverks kapell*, Hälsinglands kyrkor XXIX, Strängnäs 1977

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1799	Ett järnbruk anläggs på platsen för dagens Svabensverk.	Rothlind, J. 1977
1804	Platsen får namnet Svabensverk efter dåvarande ägaren Anton Svab.	Rothlind, J. 1977
1806	Svabensverks första bönerum inrättas ett hundratal meter norr om bruket på initiativ av brukets namngivare och ägare. Bönerummet uppförs i ett hus som även rymmer fyra hushåll.	Rothlind, J. 1977
1814	Den nuvarande begravningsplatsen anläggs norr om bruket.	Rothlind, J. 1977
1842	Bönerummet förses med predikstol och altare.	Rothlind, J. 1977
1843	Svabensverk får sin första fast stationerade präst.	Rothlind, J. 1977
1847	Bönerummet renoveras och byggs ut för att rymma det ökade antalet ortsbor, numera omkring 600. Bönerummet, som nu rymmer 284 personer, får även en orgel.	Rothlind, J. 1977
1856 eller 1865?	Den första kyrkklockan, tillverkad i stål av Naylor Vickers & Riefe's patent, Sheffield, England, installeras.	Rothlind, J. 1977
1864	Nuvarande kapellet uppförs som skola med fasader av oputsad slaggsten. Skolan rymmer två salar och en förstuga åt norr.	Rothlind, J. 1977
1876	Svabensverks bruk läggs ner för att aldrig mer återuppstå.	Rothlind, J. 1977
1880	AB Kopparfors köper Svabensverk.	Rothlind, J. 1977
1884	Skolan renoveras och byggs om till kapell. Fasaderna putsas och kalkas. De två tidigare salarna slås ihop till en och förstugan omvandlas till sakristia. Entrén mot öster öppnas då förstugans entré mot norr troligtvis muras igen vid detta tillfälle. Tunnvalvet av trä, en öppen bänkinredning och läktaren på sina sex kolonner tillkommer. Altaret och den ovanpå detta belägna predikstolen flyttas, liksom orgeln, från det äldre bönerummet. Hela kyrkorummet utformas i en nyklassicistisk stil, i anslutning till de äldre inventarierna, och målas i vitt, ljust och mörkt grått. Vissa listverk bronseras och läktarens pelare målas för att imitera kolmårdsmarmor. Det nya kapellet med sitt ljusa kyrkorum, 12 höga fönster och spåntak, krönt av ett gyllne kors, rymmer nu 175 personer. Söder om kapellet uppförs den befintliga brädklädda och rödmålade klockstapeln. Hit flyttas nu kyrkklockan från bönerummet.	Rothlind, J. 1977
1947	Kapellet 100-års jubilerar efter en renovering bekostad av AB Kopparfors. Värmesystem installeras och porten får ett inre dörrpar liksom fönstren får innerfönster. Valvet isoleras på vinden och troligtvis byts även spåntaket ut mot tegel vid detta tillfälle.	Rothlind, J. 1977
1950-talet	Kapellet övergår från privat ägo till kyrkan i Alftra genom gåva av AB	Rothlind, J. 1977

	Kopparfors.	
1963	Sista året då det fortfarande finns en fast stationerad präst i Svabensverk.	Rothlind, J. 1977
1972	Kapellet renoveras återigen. Måleriet på bland annat läktarens kolonner konserveras och kompletteras, lister och ornament omförgylls, nya bänkar tillverkas av Lindblom & Co Snickerifabrik, Alfta, och tunnvalvet stryks med vit äggoljetempera. Ansvarig för renoveringen är konservator Alf Hedman och förgyllningen utförs av konservator Rolf Mannqvist.	Rothlind, J. 1977
1977	Orgeln renoveras.	RAÄ, ATA
1987	Förslag till vårdplan upprättas av ECS-Teknik, Krylbo.	Länsmuseet, ärendearkivet
1994	Orgeln renoveras.	Länsmuseet, ärendearkivet